

Uitkomsten informele Raad Buitenlandse Zaken d.d. 29 augustus 2025

Uitkomsten informele Raad Buitenlandse Zaken d.d. 29 augustus 2025

Aan de orde is het **tweeminutendebat Uitkomsten informele Raad Buitenlandse Zaken d.d. 29 augustus 2025 (CD d.d. 10/09)**.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering. Aan de orde is een tweeminutendebat naar aanleiding van de uitkomsten van de informele Raad Buitenlandse Zaken. Gisteravond hebben we een commissiedebat met de minister gehad. Er willen veel leden spreken, namelijk tien. Ik verzoek u om zich wel te concentreren op de moties. Ik heb toevallig het debat van gisteravond voorgezeten, dus als u gaat herhalen wat er gisteravond is gezegd, zal ik daar wat van zeggen.

Mevrouw Teunissen gaat als eerste spreken. Dat doet zij namens de Partij voor de Dieren. Gaat uw gang.

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):
Dank, voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering om de Palestijnse Staat te erkennen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Teunissen, Dobbe, Mohandis en Koekkoek.

Zij krijgt nr. 3229 (21501-02).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Israël genocide pleegt in Gaza;

overwegende dat sport en internationale toernooien niet gebruikt mogen worden om mensenrechtenschendingen te normaliseren;

overwegende dat Rusland om vergelijkbare redenen van deelname aan internationale sportevenementen is uitgesloten;

verzoekt de regering zich in te zetten voor een sportboycot van Israël, en in Nederland geen internationale sportevenementen toe te staan waarbij Israëlische teams of sporters onder nationale vlag deelnemen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Teunissen.

Zij krijgt nr. 3230 (21501-02).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat uit onderzoek van onder andere The Guardian blijkt dat miljoenen door de Israëlische regering afgeluisterde Palestijnse telefoongesprekken en e-mails worden opgeslagen in het Microsoft-datacenter in Hollands Kroon;

overwegende dat deze data mogelijk worden gebruikt in het kader van willekeurige en onrechtmatige surveillance, en dat deze praktijken kunnen bijdragen aan ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht;

overwegende dat Nederland, door het faciliteren van de opslag van dergelijke gegevens, risico loopt medeplichtig te zijn aan genocide;

overwegende dat Microsoft inmiddels plannen heeft aangekondigd voor de uitbreiding van het datacenter;

verzoekt de regering om onafhankelijk onderzoek te laten verrichten naar de opslag en het gebruik van deze data;

verzoekt de regering om, in afwachting van de uitkomsten van dit onderzoek, de uitbreiding van het datacenter in Hollands Kroon op te schorten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Teunissen, Van Baarle en Dobbe.

Zij krijgt nr. 3231 (21501-02).

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):

Voorzitter. Tot slot wil ik zeggen dat de Partij voor de Dieren de motie van mevrouw Dobbe over de evacuatie van kinderen die complexe medische zorg nodig hebben, van harte meetekent. Die is heel hard nodig. Die kinderen kunnen niet allemaal daar geholpen worden. We hebben de specialistische kennis van Nederland nodig en er zijn ziekenhuizen die dat kunnen en willen faciliteren. Ik zie dus geen reden om dat niet te doen. Ik dring er nogmaals bij de minister op aan: maak dit nou mogelijk, want dit is echt het minste wat we kunnen doen voor Gaza.

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank voor uw inbreng. We gaan nu luisteren naar de heer Mohandis. Hij voert het woord namens GroenLinks-Partij van de Arbeid. Gaat uw gang.

De heer Mohandis (GroenLinks-PvdA):

Voorzitter, dank u wel. Er zijn verschillende onderwerpen aan de orde geweest. Een daarvan was de speech — zo noem ik het maar even — van Commissievoorzitter Von der Leyen. Daar gaat deze motie over. Die is een vertaalslag naar Nederland.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Commissievoorzitter Von der Leyen heeft aangekondigd alle bilaterale steun aan Israël op te schorten en alle betalingen op die terreinen, behalve aan het Israëlisch maatschappelijk middenveld en Yad Vashem, te stoppen;

verzoekt het kabinet om alle Nederlandse bilaterale samenwerking ter bevordering van de handel met Israël op te schorten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Mohandis, Paternotte en Koekkoek.

Zij krijgt nr. 3232 (21501-02).

De heer Mohandis (GroenLinks-PvdA):

Voorzitter. Een ander punt waarover gisteren uitvoerig gesproken is: de medische evacuaties van kinderen uit Gaza, die voor een groot deel Gaza al hebben verlaten, met Israëlische goedkeuring, zeg ik er maar even bij. Een groot deel daarvan krijgt nu geen zorg in landen als Egypte en andere omliggende landen. Wij hebben gisteren heel duidelijk gemaakt dat de ziekenhuizen, maar in het bijzonder ook de medische centra heel gericht aangeven dat er gewoon plek is voor specialistische kindzorg en dat die heel snel geoperationaliseerd kan worden in Nederland. Wij doen nogmaals een oproep aan alle partijen om hier heel goed naar te kijken. Het kan gewoon. Heel veel landen doen het al. Ik constateer politieke onwil, maar men hoeft niet heel lang aan die politieke onwil vast te houden. Een overgrote meerderheid van dit huis wil dit. Daarom doe ik nog een extra oproep om straks goed te luisteren naar de motie die collega Dobbe, mede namens ons, gaat indienen op dit onderwerp.

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank voor uw inbreng. Dan gaan we luisteren naar mevrouw Koekkoek. Zij spreekt namens de fractie van Volt. Gaat uw gang.

Mevrouw Koekkoek (Volt):

Dank, voorzitter. Ook dank aan de minister voor zijn eerste debat met de Kamer in zijn nieuwe rol. Ik heb twee moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet heeft aangegeven vóór 31 oktober een besluit te nemen over het al dan niet indienen van een verklaring van interventie bij de genocidezaak van Zuid-Afrika tegen Israël bij het Internationaal Gerechtshof;

verzoekt de regering dit besluit te nemen vóór aanvang van het verkiezingsreces op 3 oktober aanstaande,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Koekkoek, Dobbe, Mohandis, Paternotte, Van Baarle en Teunissen.

Zij krijgt nr. 3233 (21501-02).

Mevrouw Koekkoek (Volt):

Voorzitter. Het is van belang dat we dit besluit niet pas rond de verkiezingen nemen. Ik had het gister al over de angst aan de rechterkant van de Kamer voor de PVV. Wat mijn fractie betreft mag dit besluit niet ingezet worden voor politiek gewin.

Dan de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Nederland partijstaat is onder het Genocideverdrag;

constaterende dat het Genocideverdrag partijstaten verplicht al het redelijkerwijs mogelijke in het werk te stellen om genocide te voorkomen en plegers van genocide te bestraffen;

overwegende dat artikel 90 van de Grondwet voorschrijft dat de regering de ontwikkeling van de internationale rechtsorde bevordert;

verzoekt de regering zich nadrukkelijk te conformeren aan de internationaalrechtelijke verplichtingen voor partijstaten, zoals Nederland, onder het Genocideverdrag,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Koekkoek.

Zij krijgt nr. 3234 (21501-02).

Mevrouw Koekkoek (Volt):

Dank, voorzitter. Dan heb ik nog twee vragen voor de minister. Gisteren heeft Volt gevraagd om een emergency session van de VN te steunen. De minister gaf vrij kort antwoord dat hij dat nu niet realistisch vindt. Dat kan zo zijn, maar ik wil de minister toch vragen of hij bereid is dit te steunen, ondanks dat hij daar zijn twijfels bij heeft, want in mijn ervaring worden dingen pas realistisch op het moment dat je ze daadwerkelijk gaat proberen. Ik hoor dus nog graag de gedachtes van de minister over zo'n VN-route.

Mijn tweede korte vraag gaat over de handelsboycot waar we het gisteren uitgebreid over gehad hebben. De korte vraag is of de minister, die dus zegt dat hij bereid is die te gaan instellen, daar goederen én diensten onder verstaat.

Dank u, voorzitter.

De voorzitter:

Dank voor uw inbreng. Dan gaan we luisteren naar mevrouw Dobbe. Zij voert het woord namens de SP. Gaat uw gang.

Mevrouw Dobbe (SP):

Dank u wel, voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat volgens de Wereldgezondheidsorganisatie ongeveer 3.800 kinderen dringend medische hulp nodig hebben of wachten op medische evacuatie;

constaterende dat volgens de Wereldgezondheidsorganisatie, UNICEF, Artsen zonder Grenzen en Save the Children niet genoeg capaciteit is in de regio om deze kinderen op te nemen;

constaterende dat de Wereldgezondheidsorganisatie Europese landen actief heeft opgeroepen om ernstig zieke en gewonde kinderen uit Gaza op te nemen en via het EU-mechanisme medische evacuaties te ondersteunen;

constaterende dat niet alle noodzakelijke medisch-specialistische zorg tijdig zal kunnen worden gevonden of opgeschaald in de regio;

overwegende dat landen als het Verenigd Koninkrijk, Italië en Frankrijk geëvacueerde patiënten opnemen;

overwegende dat er kinderen zijn die al medisch zijn geëvacueerd naar de regio vanuit Gaza maar daar nu niet de zorg krijgen die ze nodig hebben;

verzoekt de regering tijdelijke medische evacuaties van ernstig gewonde of zieke Gazaanse kinderen voor wie in de regio geen adequate zorg is, met naaste familie naar Nederlandse ziekenhuizen te organiseren, met het recht op terugkeer,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Dobbe, Paternotte, Teunissen, Mohandis, Van Baarle, Koekkoek, Ceder en Boswijk.

Zij krijgt nr. 3235 (21501-02).

Mevrouw Dobbe (SP):

Deze kinderen hebben zorg nodig om te overleven. Deze minister en dit kabinet zeggen: wij gaan de capaciteit in de regio vergroten, omdat dat het beste is voor de kinderen. Dat is ook heel belangrijk, maar voor deze kinderen, voor wie de capaciteit niet opgeschaald kan worden en voor wie geen plek gevonden kan worden in deze regio, is het beste dat zij een kans krijgen om te overleven. Daarom zijn deze medische evacuaties nodig. Daarom dringen wij daar zo op aan. Er zijn een aantal andere moties ingediend die ook heel belangrijk zijn en die wij mede indienen of in ieder geval zullen steunen omdat Nederland alles moet doen wat redelijkerwijs kan om genocide te voorkomen en in dit geval te stoppen.

Dank u wel.

De voorzitter:

Hartelijk dank. Dan gaan we luisteren naar de heer Paternotte. Hij voert het woord namens de D66-fractie. Gaat uw gang.

De heer Paternotte (D66):

Voorzitter. Allereerst maar even het onderwerp waarop het kabinet drie weken geleden voor de tweede keer gevallen is.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Israëlische nederzettingen in bezet Palestijns gebied onder internationaal recht als illegaal worden beschouwd;

overwegende dat landen als Ierland, België en Slovenië reeds hebben besloten tot het instellen van een nationaal verbod op handel met de illegale nederzettingen;

verzoekt het kabinet zo spoedig mogelijk een nationaal verbod op handel met illegale nederzettingen in te voeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Paternotte, Mohandis, Van der Burg, Kahraman, Boswijk, Dobbe, Teunissen, Van Baarle en Koekkoek.

Zij krijgt nr. 3236 (21501-02).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat deze zomer Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk hebben aangekondigd de Palestijnse Staat te willen gaan erkennen;

constaterende dat het Internationaal Gerechtshof in zijn adviesopinie aangaande de bezette Palestijnse gebieden aangeeft dat er voor alle landen een taak ligt om het beëindigen van de Israëlische bezetting te bevorderen;

overwegende dat Israël met het nederzettingenbeleid een tweestatenoplossing totaal onmogelijk maakt;

overwegende dat België heeft aangegeven niet meer te willen wachten op Israëlische bereidheid tot een vredesproces, en de Palestijnse Staat wil gaan erkennen zodra Hamas de wapens heeft neergelegd;

verzoekt de regering in gesprek te gaan met België over de mogelijkheid gezamenlijk in te zetten op erkenning van de Palestijnse Staat,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Paternotte.

Zij krijgt nr. 3237 (21501-02).

De heer Paternotte (D66):

Voorzitter. Ik heb nog een vraag aan de minister over iets waar ik vanochtend lang over zat na te denken. Hij gaf gisteren aan allerlei dingen te willen gaan doen in de regio voor medische evacuatie. Dat zijn allemaal dingen waarvan ik denk: goed om dat te gaan doen. Maar hij zei ook dat de landen in de regio helemaal niet willen dat wij een aantal kinderen naar Nederlandse ziekenhuizen halen voor hoogspecialistische zorg, maar zeiden: dat kunnen we beter daar doen. Maar Italië heeft al ruim 100, België 10 en Frankrijk 24 mensen opgehaald. Die landen hebben dus al heel veel kinderen naar hun land gehaald. Hebben ze dat dan gedaan

tegen de zin van Egypte, Jordanië en andere landen in de regio in? Kan de minister dit nog toelichten?

De voorzitter:

U krijgt nog een vraag van de heer Boswijk.

De heer Boswijk (CDA):

Ik heb een vraag over de laatste motie, over het aansluiten bij België voor het erkennen van de staat Palestina. Wij hebben als CDA een tijd geleden een notitie gemaakt met een aantal voorwaarden waarvan wij denken dat het verstandig is dat die gesteld worden voordat er wordt overgaan tot erkenning. Ook België heeft heel veel van die voorwaarden in zijn voorstel staan. Ik mis er alleen één, namelijk dat de staat Palestina expliciet zonder voorwaarden de Israëlische staat zou moeten erkennen. Dat lijkt ons randvoorwaardelijk. Is de heer Paternotte het met ons eens dat op z'n minst die voorwaarde eraan zou moeten worden toegevoegd, die nu nog niet door België wordt genoemd? Ik ga ervan uit dat ze het wel zo bedoelen, maar het staat nog niet expliciet in hun stuk genoemd.

De heer Paternotte (D66):

Ik neem aan dat het dan wel om wederzijdse erkenning gaat en dat Israël dus ook de Palestijnse Staat moet gaan erkennen. Dat zijn dingen die in die zin tussen andere staten liggen, terwijl het nu gaat om wat wij zelf vinden en zelf doen. Ik kan me ook voorstellen dat dat reden is dat België dat niet per se in zijn voorwaardenpakket heeft opgenomen. De intentie van de motie is om te zeggen dat we in gesprek gaan met België, omdat wij nu zien gebeuren dat niet alleen die 147 landen in de wereld die dat al deden, maar ook echt onze vaste bondgenoten zoals het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk, stappen aan het zetten zijn. En nu wil ook België een stap gaan zetten. Wij worden nu een soort Gallisch dorpje dat samen met Israël, de Verenigde Staten en Duitsland zegt: er is geen Palestijnse staat. Dat is dus waarom ik deze motie heb ingediend, in de hoop een doorbraak te kunnen forceren.

De voorzitter:

Afrondend, de heer Boswijk.

De heer Boswijk (CDA):

Dat snap ik, maar tegelijkertijd is er maar één moment dat je over kan gaan tot erkenning of niet. Ik denk dat het verstandig is dat we daar nu een standpunt over innemen. Alleen, het is ook het enige moment dat je tegen de Palestijnse Autoriteit, of wie uiteindelijk ook de Palestijnen gaat vertegenwoordigen, gaat zeggen: oké, we willen jullie gaan erkennen, maar we willen dan ook van jullie de onomwonden uitspraak dat jullie de staat Israël erkennen. Dat is namelijk nog steeds wel een discussie in die hoek. Wat mij betreft zou het dus wel verstandig zijn om dat punt mee te nemen.

De heer Paternotte (D66):

Misschien moeten we hier vanavond het gesprek verder over voeren, als we ook over de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties debatteren, ook een beetje omdat ik de notitie van het CDA nog steeds op mijn nachtkastje

heb liggen en nog steeds niet gelezen heb. Dan kan ik dat misschien voor die tijd ook nog doen. Kijk, de intentie van deze motie is om te zorgen dat we een proces op gang brengen, dat we in gesprek gaan met België en dat we kijken of we samen kunnen optrekken, in de hoop dat daar iets gebeurt. We zullen dan ook zeker het debat met elkaar voeren waarin ik denk dat de heer Boswijk dit punt kan inbrengen.

De voorzitter:

Ja, dank aan de heer Boswijk. De heer Paternotte was uitgesproken, dus dank voor zijn inbreng. We gaan nu luisteren naar de heer Kahraman. Hij voert het woord namens de fractie van Nieuw Sociaal Contract.

De heer Kahraman (NSC):

Voorzitter. Laat ik beginnen door de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken te bedanken voor het debat van gisteren over Gaza. De minister kiest dezelfde lijn als zijn voorganger, minister Veldkamp, namelijk om nationale sancties tegen illegale nederzettingen op Palestijns grondgebied in te voeren. Dat is goed nieuws en het werd tijd. Maar dan de vraag: waarom niet drie weken eerder? Toen was immers al duidelijk dat er in de Raad Buitenlandse Zaken geen Europese meerderheid zou zijn. De VVD diende op 3 juli zelfs al een motie in om dit op Europees niveau te regelen. Daar was geen meerderheid voor. Waarom wilde het kabinet het dan toch nog een keer proberen? Was er via diplomatieke kanalen de suggestie gewekt dat er deze keer wel meerderheden waren? Of is de nieuwe minister bewust tegen diezelfde muur aangelopen? Ik hoor graag een duidelijke verklaring van de minister.

Voorzitter. Ik ben ook blij dat de VVD zelfs mede-indiener is geworden van de motie-Paternotte, die wij drie weken geleden ook indienden. Laat ik hier stoppen, want ik zie dat er een interruptie is.

De voorzitter:

Ja. De inbreng die u levert, heeft u gisteravond ook geleverd. Ik vermoed dat ik weet wat de heer Van der Burg gaat zeggen. Ik ga hem die gelegenheid geven, maar we gaan niet de hele discussie van gisteren overdoen. Dat zeg ik er maar vast bij.

De heer Van der Burg (VVD):

Nee, zeker niet, voorzitter. Eigenlijk vraag ik dit ook niet voor u, want u weet het antwoord al. Maar er kijken nu misschien andere mensen dan gisteren. Hoe heeft NSC gestemd over de motie-Van Campen, die motie van de VVD van 3 juli? Was u voor of tegen?

De heer Kahraman (NSC):

Wij waren voor, omdat wij daar op dat moment geen voorstander van waren. We hebben altijd gezegd dat we willen kijken welke sancties we op bepaalde momenten tegen Israël willen instellen. In de tijd tussen 3 juli en drie weken geleden heeft Israël besloten om E1-nederzettingen te faciliteren in Palestijns gebied. Dat was voor ons de reden om die stap te zetten, omdat daarmee een tweestatenoplossing nog verder weg lag. Dat was voor ons de reden om nu wel die sancties te steunen.

De voorzitter:

De heer Kahraman vervolgt zijn betoog.

De heer Kahraman (NSC):

Volgens mij heb ik voldoende mijn punt gemaakt. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank. Dan gaan we luisteren naar de heer Stoffer. De heer Stoffer spreekt namens de SGP-fractie. Gaat uw gang.

De heer Stoffer (SGP):

Voorzitter. Gisteren heb ik gezegd: wie het zicht verliest op het moorddadig karakter van Hamas, dreigt de verkeerde keuzes te maken. Zo'n verkeerde keuze zou het eenzijdig erkennen van een Palestijnse staat zijn, zoals veel partijen nu willen. Het is ook een verkeerde keuze om Israël voortdurend de mantel uit te vegen, maar Hamas ongemoeid te laten. En het is een heel verkeerde keuze om nu een nationale handelsboycot op producten uit Judea en Samaria in te voeren. Daarom heb ik de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet werkt aan nationale maatregelen met betrekking tot de invoer van producten afkomstig uit Judea en Samaria;

overwegende dat met name Palestijnen die voor Israëlische bedrijven werken hiervan de dupe zullen worden;

overwegende dat dergelijke maatregelen eveneens vredesinitiatieven van onderop zullen treffen;

verzoekt de regering af te zien van een handelsboycot voor producten uit Judea en Samaria,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Stoffer en De Roon.

Zij krijgt nr. 3238 (21501-02).

De heer Paternotte (D66):

De heer Stoffer gebruikt de historische namen van de regio's Judea en Samaria. Het Internationaal Gerechtshof heeft vorig jaar in een adviesopinie over de bezette Palestijnse gebieden nog eens duidelijk gemaakt dat de bezetting van de Westelijke Jordaanoever illegaal is. Is de heer Stoffer van mening dat deze regio's Judea en Samaria bij de staat Israël horen en dat die bezetting dus eigenlijk legaal zou moeten zijn?

De heer Stoffer (SGP):

Dat is een heel ingewikkelde kwestie die niet heel gemakkelijk in een interruptiedebat is te bespreken. Daar kun je theologisch naar kijken en je kunt daar ook internationaal-rechtelijk naar kijken. Het is een betwist gebied; wat ons betreft is het een betwist gebied. Ik denk dat we daar vanuit verschillende oogpunten naar kunnen kijken. Theologisch zou ik zeggen dat die lijnen, ook kijkend naar het perspectief en de verwachting die wij hebben van Israël, wellicht anders liggen dan zoals zij nu praktisch liggen, maar op dit moment hoort dit niet bij de staat Israël.

De voorzitter:

Afrondend, de heer Paternotte.

De heer Paternotte (D66):

U zegt "een betwist gebied" en "een ingewikkelde kwestie voor een tweeminutendebat". De heer De Roon, met wie u de motie indient, zou zeggen: "Dat is heel simpel: er is een Palestijnse staat en die heet Jordanië." De vraag die ik aan u zou willen stellen, is of u vindt dat de Westelijke Jordaanoever bij de toekomstige staat Palestina zou moeten horen of niet.

De heer Stoffer (SGP):

Ik denk dat ... Velen willen daar graag een staat Palestina stichten. Ik denk dat dat de laatste 25 jaar heel ver uit zicht is gebleven. Die kansen zijn er volop geweest, ook in samenspraak met Israël, dat daar grote stappen in heeft gezet. Wat dat betreft denk ik dat dat heel, heel ver weg is. Als we het hierover hebben, denk ik dat eerst Hamas weg moet en dat de gijzelaars vrij moeten komen. Dan kunnen we eens kijken hoe we daar een vreedzame oplossing krijgen die zowel de Palestijnen als de Joden en andere mensen die in Israël en omgeving wonen ten goede komt. Maar ik denk dat het veel te makkelijk is om daar nu dit soort uitspraken over te doen. Als u een vraag heeft aan de heer De Roon, kunt u die straks stellen, wanneer hij aan de beurt is.

De voorzitter:

De heer Stoffer vervolgt zijn betoog.

De heer Stoffer (SGP):

Gisteravond gaf de minister aan dat hij voor de handelsboycot gebruik wil maken van de in de Sanctiewet uit 1966 opgenomen procedure van de algemene maatregel van bestuur, maar ik denk dat deze boycot een dusdanig ingrijpende stap is dat die een ordentelijke wetgeving vergt. Artikel 6, tweede lid van de Sanctiewet biedt de mogelijkheid dat ten minste 30 leden van deze Kamer een verzoek kunnen doen om het sanctiebesluit zo spoedig mogelijk bij wet te laten bekrachtigen. Ik kondig hierbij alvast aan dat de SGP dat formele verzoek zal doen als het sanctiebesluit formeel is vastgesteld. Dan zullen we zien of er voldoende stemmen zijn om die route in te gaan.

Voorzitter, daar laat ik het bij. Dank u wel.

De voorzitter:

Er is op dit punt nog een vraag van de heer Boswijk.

De heer Boswijk (CDA):

Collega Stoffer en ik delen dezelfde achtergrond: ik denk dat wij dezelfde theologische opleiding en opvoeding hebben gehad. Maar de vraag is wel wat uiteindelijk de inzet van de SGP bepaalt. Zijn dat uiteindelijk de grenzen zoals die zijn bepaald in 1967 of is dat de Bijbelse, theologische kant? Kort samengevat, staat de SGP voor een zelfstandige Palestijnse staat, ja of nee?

De heer Stoffer (SGP):

Ik denk dat een antwoord in de zin van ja of nee op dit moment niet te geven is. Ik ben veel in die gebieden geweest en heb veel gesproken met christelijke Palestijnen, die eigenlijk zeggen dat zij in vrede samen willen leven en dat het niet zo uitmaakt hoe die grenzen exact gaan liggen. Er moet zowel een goed vooruitzicht komen voor de Joden, die een veilig heenkomen moeten hebben als het elders in de wereld niet meer veilig is, alsook een goed leven voor de Palestijnen en voor mensen met andere achtergronden, die in dat gebied leven. Maar ik moet eerlijk zeggen: als ik nu wat zou moeten gaan zeggen over grenzen en hoe het daarnaartoe moet komen ... Ik zie echt door de bomen het bos niet meer. Ik zie het zwaar en somber in. Laat ik ook heel eerlijk zeggen welke gedachte afgelopen nacht bij me opkwam, na dat in mijn ogen verschrikkelijke debat. Ik kan niet anders doen dan het in de handen te leggen van de God van Abraham, Isaak en Jakob. Volgens mij is dat degene die de heer Boswijk ook ziet. Ik was gisteren overigens ook geschokt toen ik hoorde dat vanuit het CDA gezegd werd: wij zijn een vriend van Israël, maar we willen wel het hele kabinet van Israël op de zwarte lijst zetten. Toen dacht ik: hoe moet dit toch; als je zulke vrienden hebt, heb je toch geen vijanden meer nodig? Ik ben gisteravond dus echt zeer geschokt uit dat debat teruggekomen. Wat dat betreft denk ik dat de heer Boswijk en ik echt een totaal andere visie hebben op waar het naartoe moet en waar het op uitkomt. Ik hoop dat we gezamenlijk hebben dat uiteindelijk op de jongste dag, als de Here Jezus terugkomt in Jeruzalem, het moment zal zijn dat in ieder geval de oplossing daar is. Ik hoop en bid dat dat heel spoedig mag zijn.

De voorzitter:

Afrondend, de heer Boswijk.

De heer Boswijk (CDA):

Amen, zeg ik op de laatste woorden. Zo kijken we er zelf ook naar. Ik besef ook dat wij als nietige mensen niet alle aardse problemen kunnen oplossen, dus ook ik bid geregeld om wijsheid. Dat gezegd hebbende, heb ik ook met heel veel christelijke Palestijnen gesproken. Ik vind dat deze mensen net zoals elke Joodse Israëliër en Arabische Israëliër recht hebben op veiligheid en zelfbeschikking. Is de heer Stoffer van mening dat de regering-Netanyahu bijdraagt aan de veiligheid van in dit geval bijvoorbeeld de christelijke Palestijnen, of brengt het illegale nederzettingenbeleid dat nu in sneltreinvaart wordt uitgevoerd de vrede en de stabiliteit in die regio juist weer verder weg?

De heer Stoffer (SGP):

We hebben onlangs ons verkiezingsprogramma uitgebracht en daarin staat dat wij geloven in de initiatieven waarbij Joden en Palestijnen in een gezamenlijk gesprek van onderop kijken hoe het samen kan gaan; daar ben ik overi-

gens zelf bij geweest. Als ik de vraag moet beantwoorden wie er op dit moment vanuit de politieke leiding meer bijdraagt aan vrede en veiligheid, of dat Hamas of de Palestijnse Autoriteit is, of aan de andere kant de Israëlische regering, dan heb ik nog altijd veel meer vertrouwen in de Israëlische regering dan in de leiding die de Palestijnen nu helaas ten deel valt. Die treft de gewone mensen, die het daardoor zo zwaar hebben. Maar ik denk dat als die weg zou zijn en ieder zijn lot zou moeten leggen in de handen van de Israëlische regering, of dat nu de huidige, de vorige of de toekomstige is, welke regering dat in die democratie ook zal zijn, dan denk ik dat beiden veel beter af zouden zijn.

De voorzitter:

Dank aan de heer Stoffer voor zijn inbreng. We gaan luisteren naar de heer Van Baarle. Hij gaat het woord voeren namens de fractie DENK. Gaat uw gang.

De heer **Van Baarle** (DENK):
Voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in Europees verband tot dusver geen meerderheid bestaat voor het nemen van maatregelen op het gebied van het handelsdeel van het EU-associeringsakkoord met Israël;

overwegende dat Nederland nationaal beleid heeft om de handel met Israël te bevorderen of instrumenten die daarvoor zouden kunnen worden ingezet, waaronder het innovation, investment and trade department van de Nederlandse ambassade in Tel Aviv, advies en subsidies vanuit de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en handelsnetwerken;

overwegende dat nationale stappen op dit gebied gezet kunnen worden, zeker nu Europese overeenstemming uitblijft;

overwegende dat de regering binnen twee weken met een overzicht van de bestaande handelsbevorderende maatregelen met Israël komt;

verzoekt de regering om te inventariseren welke handelsbevorderende maatregelen met Israël zouden kunnen worden herzien, eventueel in gezamenlijkheid met een groep gelijkgestemde landen in Europa, en hierin de toegezegde brief op terug te komen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van Baarle en Teunissen.

Zij krijgt nr. 3239 (21501-02).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering te streven naar het uiterlijk voor het einde van dit jaar in werking laten treden van de AMvB waarin het importverbod voor producten uit illegale nederzettingen wordt geregeld,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Baarle.

Zij krijgt nr. 3240 (21501-02).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering twee Israëlische bewindspersonen een inreisverbod heeft gegeven vanwege herhaalde-lijke extremistische en opruiende uitspraken die in strijd zijn met het internationaal recht;

van mening dat het van belang is om bestaande instrumenten consequent toe te passen;

verzoekt de regering ook andere Israëlische bewindspersonen die zich schuldig maken aan ernstige uitspraken die strijdig zijn met het internationaal recht of mensenrechten een inreisverbod op te leggen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Baarle.

Zij krijgt nr. 3241 (21501-02).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat 56 hulpverleners van de Palestijnse Rode Halve Maan zijn gedood in Gaza en volgens de VN in het afgelopen jaar een recordaantal hulpverleners is gedood, waarbij de meeste aanvallen op hulpverleners in de Palestijnse gebieden plaatsvonden;

constaterende dat hulpverleners een beschermde status genieten onder het internationaal recht en dat Nederland de plicht heeft zich voor de bescherming van hulpverleners in te spannen;

verzoekt de regering om Israëlische aanvallen op hulpverleners met klem te veroordelen en zich in internationaal verband hard te maken voor meer druk op Israël om geweld tegen hulpverleners te stoppen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Baarle.

Zij krijgt nr. 3242 (21501-02).

De heer **Van Baarle** (DENK):
Tot slot, voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering om per direct een totaal economisch embargo tegen Israël in te stellen, waardoor alle handel met Israël verboden wordt, waarbij humanitaire hulp van dit verbod wordt uitgezonderd,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Baarle.

Zij krijgt nr. 3243 (21501-02).

De heer **Van Baarle** (DENK):
Bedankt, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan gaan we luisteren naar de heer De Roon. Hij voert het woord namens de fractie van de PVV. Gaat uw gang.

De heer **De Roon** (PVV):

Voorzitter, ik houd het bij één motie, die als volgt luidt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Turkse religieuze autoriteit Diyanet haar volgelingen heeft opgeroepen tot een "wereldwijde jihad met alle middelen" vanwege Gaza;

van mening dat dit onaanvaardbare geweldsretoriek betreft;

constaterende dat Diyanet onderdeel is van de Turkse overheid;

verzoekt het kabinet hier keihard afstand van te nemen en de Turkse autoriteiten daarover terstond te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden De Roon en Wilders.

Zij krijgt nr. 3244 (21501-02).

Dank u wel. Dan gaan we luisteren naar de heer Van der Burg. Hij voert het woord namens de VVD-fractie. Gaat uw gang.

De heer **Van der Burg** (VVD):

Voorzitter. Ik heb een tweetal moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er zorgwekkende rapportages zijn over mogelijke schendingen van het internationaal humanitair recht in het conflict in Gaza;

constaterende dat de Israëlische procureur-generaal, wier taak het is om de regering te adviseren over de legaliteit van haar beleid, zich publiekelijk niet heeft uitgesproken over omstreden militaire en politieke besluiten;

overwegende dat de afwezigheid van een kritisch en onafhankelijk intern rechtssysteem de rechtsstaat ondermijnt en een geloofwaardig proces van waarheidsvinding en verantwoording in de weg staat;

overwegende dat een functionerende rechtsstaat die in staat is tot interne verantwoording, de internationale positie van Israël als betrouwbare partner versterkt en essentieel is voor de interne stabiliteit die nodig is voor een duurzame tweestatenoplossing;

verzoekt de regering de Israëlische regering aan te spreken op de noodzaak van een onafhankelijk en kritisch juridisch toezicht op het handelen van de regering en het leger, en op het belang dat de procureur-generaal zijn controlerende rol zichtbaar vervult,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van der Burg.

Zij krijgt nr. 3245 (21501-02).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de veiligheidssituatie in het Midden-Oosten complex is en om een gebalanceerd Nederlands buitenlandbeleid vraagt, waarin het waarborgen van het internationaal recht een belangrijk uitgangspunt is;

overwegende dat het bestaansrecht en de veiligheid van Israël gewaarborgd moeten zijn;

constaterende dat de illegale nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever een obstakel vormen voor een duurzame tweestatenoplossing;

overwegende dat het humanitaire leed in Gaza groot is, dat het van het grootste belang is dat Israël zich houdt aan het oorlogsrecht, en dat humanitaire hulp Gaza ongehinderd moet kunnen bereiken;

verzoekt de regering voorts zich met maximale urgentie in te zetten voor het verlichten van de humanitaire nood in Gaza, en in dat kader te blijven aandringen op een onmiddellijk staakt-het-vuren en de vrijlating van alle gegijzelden;

verzoekt de regering actief beleid te voeren gericht op het stoppen van de uitbreiding van illegale nederzettingen;

verzoekt de regering om Israël te ondersteunen in zijn strijd tegen de dreigingen van Iran en diens proxy's,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van der Burg.

Zij krijgt nr. 3246 (21501-02).

U krijgt nog een vraag van de heer Kahraman.

De heer Kahraman (NSC):

De heer Van der Burg en ik hadden zonet een interruptiedebat waarin de heer Van der Burg mij wat zaken vroeg. Ik ben toch verder gaan kijken. Ik zie dat we op 3 juli een motie van de heer Paternotte hebben gesteund, waarin werd gezegd: als er in Europa geen meerderheid is, dan moeten we overgaan tot nationale sancties. Die motie hebben wij gesteund, kan ik u vertellen. De naam van de heer Van der Burg staat nu zelfs onder de motie van Paternotte over de nationale sancties. Had de heer Van der Burg verwacht dat er een andere uitkomst zou komen uit Europa? Had hij signalen gekregen dat er ook andere signalen waren en dat er nu wel echt meerderheden waren?

De heer Van der Burg (VVD):

Tja, dit blijft toch bijzonder, voorzitter. Je stapt uit een kabinet, laat het land in chaos achter en denkt dan meteen de grote held te kunnen spelen. Laat dat verhaal nu gewoon

over aan de partijen die de afgelopen jaren consequent een bepaalde lijn hebben gekozen en niet aan een partij die switcht op het moment dat ze de coalitie verlaat.

Dat gezegd hebbende, voorzitter, is door het kabinet bij monde van NSC-minister van Buitenlandse Zaken Veldkamp steeds gezegd: laat mij het op Europees niveau proberen, omdat ik geloof dat wij de meeste invloed hebben als we het op Europees niveau doen. Ik ben het nog steeds eens met die minister. Dat is het verschil tussen NSC en mij. Ik vind nu nog steeds wat het kabinet toen zei, namelijk dat het beter is om op Europees niveau gezamenlijk op te treden. Op het moment dat Spanje, Ierland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk los dingen doen, zie je namelijk al dat Netanyahu zich daardoor niet laat leiden. Ik hoop dat een verenigd Europa veel meer kracht zou zetten, en dat daarmee wel dingen kunnen. Maar ik constateer dat, hoe minister van Buitenlandse Zaken Brekelmans afgelopen week ook zijn best heeft gedaan, het gewoon niet lukt. Dan gaan we over tot die kopgroep waar nu hard aan gewerkt wordt en tot de stappen die zijn gezet door de nieuwe minister die hier nu zit.

De voorzitter:

Deze discussie heeft u gisteravond ook gevoerd.

De heer Van der Burg (VVD):

Precies.

De voorzitter:

Ik geef de heer Kahraman nog één keer de kans, maar daarna krijgt de heer Paternotte de gelegenheid.

De heer Kahraman (NSC):

Voorzitter, dit is een tweeminutendebat waarbij je niet alleen moties kunt indienen, maar ook nog je punt kunt maken. Ik wil dus graag mijn punt maken.

De voorzitter:

Ja, beperkt. Dit is een tweeminutendebat dat is ingevoegd in een al hele volle agenda, waar ook nog een aantal andere debatten op staan die belangrijk zijn en vandaag moeten plaatsvinden, onder andere over Oekraïne. U krijgt dus nog één keer de kans.

De heer Kahraman (NSC):

Dank, voorzitter. Het oordeel over wie op dit punt gedraaid is, laat ik aan de kiezer over. Voor het kabinet viel hebben wij een motie gesteund, zelfs mede ingediend met de heer Paternotte. Mijn oprechte vraag aan de heer Van der Burg is: wat is er veranderd? Het E1-besluit was al genomen voordat die motie van de heer Paternotte was ingediend. Nu gaat u zelfs volmondig achter de motie van de heer Paternotte staan. Wat is er voor de VVD veranderd waardoor er nu in een keer wel steun is voor nationale sancties?

De heer Van der Burg (VVD):

Ik ben erg benieuwd naar 29 oktober. Ik kom die avond graag bij NSC samen naar de uitslag kijken, om te zien hoe de kiezer beide partijen heeft gewaardeerd. Dat gezegd

hebbende, is de motie-Van der Burg overigens niet aangenomen, omdat er geen meerderheid voor was, maar is deze wel materieel uitgevoerd. De minister van Buitenlandse Zaken heeft op Europees niveau gekeken en heeft, zoals in mijn motie stond, vervolgens geconstateerd dat daar geen meerderheid voor te vinden was. Vervolgens heeft hij gekeken of er een kopgroep samengesteld kan worden, waarin nu stappen worden gezet. De minister noemde in zijn brief van eergisteren Zweden als voorbeeld, maar hij heeft gisteren ook aangegeven ook met andere landen in gesprek te zijn. Vervolgens komt stap drie. Materieel gezien — zo heb ik het gisteren ook benoemd in de commissie; dat weet de heer Kahraman ook, want daar was hij bij — is waar ik om vroeg uitgevoerd. Daarmee kom je automatisch uit op datgene waar de heer Paternotte tweeënhalve of drie weken geleden om vroeg. Het is dan dus ook logisch dat ik gisteren maar met één woord heb geantwoord op de vraag van de heer Paternotte of ik vind dat we dit nu moeten doen; dat antwoord was ja.

De heer **Paternotte** (D66):

Vroeger was er een televisieprogramma dat De scheiding heette, waarin koppels zich om een of andere reden vrijwillig lieten filmen, terwijl alle emoties en discussies over de vechtscheiding de ronde deden. NSC en VVD lijken ook vrijwillig de rest van de wereld daar getuigen van te maken. Maar goed, daar gaat mijn vraag niet over. Ik hoorde de heer Van der Burg in zijn motie, waar ik ook veel goede dingen in hoorde, zeggen: we moeten Israël gaan ondersteunen bij het gevecht tegen Iran en zijn proxy's. Dan gaat het dus om Hezbollah, de Houthi's en Hamas. Welke ondersteuning vindt de heer Van der Burg dan dat Nederland moet gaan bieden aan Israël in het gevecht met Hamas, de Houthi's en Hezbollah?

De heer **Van der Burg** (VVD):

Ja, meneer Paternotte, ik ben in het verleden ook weleens gescheiden van uw partij. Maar ik constateerde toen dat uw partij redelijk consequent bleef in haar boodschap. Dat is een van de dingen die ik buitengewoon kan waarderen in D66. Dat geldt net zo goed voor de partij van mevrouw Dobbe. We zijn het oneens, maar we blijven in ieder geval consequent in ons verhaal. Dat zouden meer mensen moeten doen.

Dat gezegd hebbende, heeft deze minister, niet alleen gisteren, maar in de vier dagen dat hij deze post bekleedt, laten zien dat hij echt nadrukkelijk stappen zet in alle contacten die hij heeft met allerlei landen, niet alleen in Europa, maar ook in het Midden-Oosten. Ik acht hem in staat om precies te kijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat we Israël maximaal ondersteunen in de strijd richting Iran, Hamas, Hezbollah en de Houthi's, en we tegelijkertijd Israël ook duidelijk maken dat er zo snel mogelijk een staakt-het-vuren moet komen opdat de gijzelaars vrijkomen en de noodhulp maximaal gegeven kan worden. Welke instrumenten de minister daarvoor inzet, zal hij voor een deel ook achter de schermen moeten bespreken en niet hier met u en mij, omdat dat het meest effectief is. Maar ik heb meer dan het volste vertrouwen in deze minister dat hij de boodschap van mijn motie weet vorm te geven op een zodanige manier dat beide dingen gaan gebeuren.

De **voorzitter**:

De heer Paternotte, afrondend.

De heer **Paternotte** (D66):

Even voor alle duidelijkheid: vindt u dat de minister meer moet doen om Israël te ondersteunen in de strijd met Iran, Hamas en de Houthi's? Dat suggereert de motie namelijk. Of zegt u eigenlijk: nee, ik heb er het volste vertrouwen in dat de minister op dit moment het juiste doet en ik wil graag dat hij dat blijft doen?

De heer **Van der Burg** (VVD):

Staatsrechtelijk spreek je natuurlijk over "de minister" en staatsrechtelijk draagt de minister het verleden met zich mee, de eeuwen dat wij dit systeem hebben. Deze minister zit er in de praktijk pas drieënhalve dag. Ik kan dus echt niet zeggen dat deze minister meer moet doen. Dan zou ik deze minister onrecht doen. Ik wil echter wel dat deze minister gewoon het maximale doet. Met mijn motie heb ik dat willen uitstralen.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Ik zou de heer Van der Burg nogmaals de vraag willen stellen die ik hem gisteren in het debat ook stelde, over de handelsbevorderende maatregelen die Nederland heeft in de richting van Israël. Er is een advies vanuit de RVO en van de economische afdeling van de ambassade in Tel Aviv. De VVD heeft de inzet van de Nederlandse regering gesteund om die handelsbevordering Europees te gaan beperken, middels het associatieakkoord, maar daar is geen meerderheid voor. Kan de VVD dan het pleidooi ondersteunen om te kijken hoe we die handelsbevorderende maatregelen die we in Nederland hebben, kunnen gaan herzien?

De heer **Van der Burg** (VVD):

Het zal u zeker niet verbazen dat ik hetzelfde antwoord geef als ik gisteren heb gegeven, voorzitter, daar u ook gisteren de voorzitter was. Dat antwoord is dat wij nu onder leiding van de heer Paternotte de gezamenlijke motie met betrekking tot de illegale nederzettingen hebben ingediend, maar dat de VVD datzelfde niet zegt over Israël. Zo heb ik het gisteren in het debat ook gezegd.

De **voorzitter**:

Afrondend, de heer Van Baarle.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Dan vraag ik me toch af waarom de VVD in het ene geval terecht de logica "er is een schending van het internationaal recht, we zetten in op Europese maatregelen, dat lukt niet en we doen het nationaal" naar voren heeft gebracht, en waarom de VVD dat in dit geval niet doet. De VVD is namelijk wel voor het in Europees verband beperken van de handelsbevordering met Israël. Dat lukt niet. De VVD is blijkbaar niet bereid om boter bij de vis te leveren als dat nationaal kan. Mijn vraag aan de heer Van der Burg is dan: waarom niet?

De **voorzitter**:

Die vraag is gisteren ook gesteld, maar ik geef de heer Van der Burg ...

De heer **Van der Burg** (VVD):

Ik denk dat als ik in uw huis kijk, voorzitter, of in dat van mij of in het huis van de heer Van Baarle, ik daar de nodige gekochte spullen vind die geproduceerd zijn in landen waar mensenrechten worden geschonden dan wel verdragen worden overtreden. Een huis zonder Chinees materiaal: het is in Nederland bijna niet te vinden. Ook al zijn er in landen activiteiten die niet conform het internationaal recht zijn, het gaat wel heel erg ver als je over een land zegt "we stoppen met de handel". In dit specifieke geval vindt er vanuit de illegale nederzettingen veel geweld plaats jegens de Palestijnen die wonen op de Westbank. Dat is één. Met de bevordering van de illegale nederzettingen verkleinen we de kans op een tweestatenoplossing, de werkelijke weg naar vrede. Daarom zegt de VVD: wij zijn voor nationale maatregelen als het gaat om de illegale nederzettingen.

De **voorzitter**:

Dank aan de heer Van der Burg. Ja, meneer Ceder, u was niet bij het commissiedebat.

De heer **Ceder** (ChristenUnie):

Daarom heb ik ook een punt van orde; ik wil geen interruptie plegen. Ik was niet bij het debat, maar ik ben hier wel om de moties te lezen, die alle kanten op gaan. Ik zou willen vragen om alsnog voor nul minuten ingeschreven te mogen worden; daar heb ik toestemming van de Kamer voor nodig.

De **voorzitter**:

Ik kijk even naar de leden. Is er bezwaar tegen dat de heer Ceder meedoet aan het debat en eventueel straks nog vragen aan de minister kan stellen? Geen bezwaar? Dan is de heer Ceder ingeschreven voor dit debat. Meneer Van der Burg, nogmaals dank voor uw inbreng. De laatste spreker in deze termijn is de heer Boswijk. Hij gaat het woord voeren namens de CDA-fractie. Gaat uw gang.

De heer **Boswijk** (CDA):

Dank u wel, voorzitter. Het CDA beschouwt Israël als een bondgenoot. Het is een van de weinige democratische rechtsstaten in de regio. Ook gezien de historische context is het een staat waar Joden vanuit de hele wereld veilig moeten kunnen zijn. De staat Israël, die we als een bondgenoot zien, is toch echt iets anders dan de regering-Netanyahu, die de eigen rechtsstaat ondermijnt. Dat zeggen niet alleen wij; dat zeggen veel Israëliërs ons voor. Dat honderdduizenden mensen in Tel Aviv de straat op gaan, is daar het bewijs voor.

Tegelijkertijd zien we het spiegelbeeld aan de andere kant. We moeten niet alle Palestijnen bestempelen als "Hamas". Veel Palestijnen lijden net zo erg onder Hamas als veel Joden en buitenlandse toeristen op 7 oktober. Dat moeten wij niet vergeten. Het is daarom onze opdracht, als politici in de internationale gemeenschap, om een wig te drijven en de gematigde krachten aan tafel te krijgen. Dat is een wig drijven tussen Hamas en de Palestijnen en hopen dat de gematigde krachten in de Israëlische samenleving uiteindelijk de overhand hebben.

Voorzitter. Wij maken ons als CDA ook zorgen over de polarisatie in onze eigen samenleving. Het feit dat elke willekeurige Joodse Nederlander zich moet verantwoorden

voor het gedrag van de regering-Netanyahu moet wat ons betreft stoppen. De toename van het antisemitisme in Nederland is zorgwekkend. Dat moeten we aanpakken.

Voorzitter. Er is toch iets positiefs. Na maanden zien we nu eindelijk dat de VVD en NSC mogelijk een aantal moties steunen, waarmee we al maanden leuren, om meer druk uit te oefenen, niet alleen op Hamas maar ook op de regering-Netanyahu, om uiteindelijk duurzame vrede in het Midden-Oosten te krijgen. Het is positief dat dat vandaag, hopelijk, gaat gebeuren.

Dank u wel.

De **voorzitter**:

Hartelijk dank. Dat was de termijn van de Kamer. We gaan een minuut of zeven schorsen. Dan krijgen we de appreciatie van de achttien ingediende moties en nog een antwoord op een enkele vraag. We zijn geschorst.

De vergadering wordt van 13.31 uur tot 13.39 uur geschorst.

De **voorzitter**:

Ik heropen de vergadering. Aan de orde is de voorzetting van het tweeminutendebat over de uitkomsten van de informele Raad Buitenlandse Zaken. We zijn toe aan de termijn van de zijde van de regering. Ik geef het woord aan de minister van Buitenlandse Zaken.

Minister **Van Weel**:

Dank, voorzitter. Nogmaals dank aan de leden van de Kamer voor het constructieve debat dat we over dit zo moeilijke en actuele onderwerp hebben gevoerd. Dat heb ik gisteren ook gezegd in mijn tweede termijn. Ik zal beginnen met het beantwoorden van een aantal vragen die nog zijn gesteld en daarna ga ik in op de beoordeling van de moties. Ook ik zal trachten daarbij niet het debat over te doen.

Allereerst de vraag van mevrouw Koekkoek waarom ik niet toch zou pleiten voor een emergencysessie van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Ik heb gisteren al even kort toegelicht dat de Algemene Vergadering geen bindende resoluties kan afgeven en dat ik daarom geen realistisch pad zie tussen een bijeenkomst van de Algemene Vergadering en het gewenste resultaat van de oproep die werd gedaan. Dat was namelijk een daadwerkelijke VN-vredesmacht op de grond. Inhoudelijk ben ik er helemaal niet tegen dat de VN hierin een grote rol zou spelen, maar we weten allemaal dat de Veiligheidsraad het enige gremium is dat kan gaan over deze zaken. Op dit moment zit daar geen beweging in. Dat is de reden.

Dan was er de vraag of diensten ook vallen onder de voorgenomen boycot van illegale nederzettingen. Nee, het gaat alleen over de import van goederen. Zo heb ik dat gisteren ook gezegd. Diensten zijn enorm complex om vast te leggen, laat staan in een AMvB. Ik wil daar wel naar kijken en ik wil dat wel meenemen in het opstellen van de AMvB, maar ik wil dat niet de snelheid laten tegenhouden. Als het juridisch gewoon echt niet lukt, dan moeten we dat ook niet doen; vandaar dat ik gisteren in het debat heb gesproken over "de import van goederen". Die pakken we dus met voorrang op.

Ik kijk nog even naar de vragen. De heer Paternotte vroeg of Frankrijk en andere landen dan kinderen tegen de zin van landen uit de regio hebben weggehaald. Ik heb niet alle landen in de regio gesproken. Wat ik heb willen zeggen in het debat gisteren, is dat de landen waarmee ik heb gesproken zeggen: wij geven de voorkeur aan opvang in de regio, omdat we denken dat dat beter is, ook voor de kinderen zelf. Dus, één, ik sluit niet uit dat er landen zijn die het daar niet mee eens zijn. Die heb ik dan althans niet gesproken. Twee. Het is ook niet zo dat deze landen zeggen: wij zijn pertinent tegen de evacuatie naar landen in West-Europa. Dat is ook niet zo.

De heer **Paternotte** (D66):

Zou het zo kunnen zijn dat die landen zeggen: we willen in principe dat de kinderen gewoon in de regio blijven, behalve misschien als ze echt hoogspecialistische zorg nodig hebben die in ziekenhuizen in West-Europa het best geboden kan worden? Kan dat de reden zijn dat er een stuk of 100 naar Italië en 20 naar Frankrijk zijn gegaan? Ik kan me voorstellen dat die landen zeggen: als Nederland daar ook aan zou willen bijdragen, zou dat wel heel fijn zijn. Wij zijn samen met Duitsland het enige land in West-Europa dat dat niet doet.

Minister **Van Weel**:

Ik heb in mijn contacten met West-Europese landen ook daar gemengde verhalen over gehoord. Er zijn twee dingen: wat landen hebben gedaan en wat landen nu voornemens zijn te doen. Ik heb die signalen in ieder geval niet gekregen van landen in de regio. Ik sluit niet uit dat ze er wel kunnen zijn.

De **voorzitter**:

Afrondend.

De heer **Paternotte** (D66):

Bent u misschien bereid om daar wel op door te vragen? De minister had allerlei goede plannen en dat is mooi. Maar op het punt dat hij zei dat de landen er helemaal niet op zitten te wachten dat wij überhaupt een paar Palestijnse kinderen hierheen halen, vind ik het zo gek dat ongeveer alle andere West-Europese landen, behalve Nederland en Duitsland, dat wel doen. Dat kan toch niet tegen de zin van die landen in zijn? Zou de minister daarop willen doorvragen en ons daar over twee weken iets over kunnen laten horen?

Minister **Van Weel**:

Nee, want dat is niet de keuze die ik heb gemaakt. Ik wil het debat ook niet helemaal overdoen. De keuze die we hebben gemaakt, is vol inzetten op hulp aan evacuatie en opvang in de regio.

De **voorzitter**:

Ja, dat is gisterenavond ook besproken. Mevrouw Dobbe, u krijgt de kans, maar graag wel een andere vraag.

Mevrouw **Dobbe** (SP):

Ik heb een andere vraag, voorzitter. Erkent deze minister dat het ook voor landen in de regio een druk is dat er zo veel medische evacuaties zijn naar die regio en dat het dus ook voor druk zorgt op hun gezondheidssysteem? Want dat zijn wel de signalen die wij krijgen. Dan kan het dus ook helpen en ondersteunen. Want zelfs al zouden ze het voor een groot deel, niet voor alles maar voor een groot deel, aankunnen, geeft het in ieder geval druk voor hun eigen gezondheidssysteem.

Minister **Van Weel**:

Ja, daar hebben we het gisteren ook uitgebreid over gehad in het debat. We zien in Egypte vooral een gebrek aan materieel, aan bepaalde medische goederen zoals vaccins. Dat krijgen we bij een eerste inventarisatie naar boven. In Jordanië zit het op het financiële vlak. In contacten met de minister van Buitenlandse Zaken van de Palestijnse Autoriteit horen we over de Westbank dat het juist weer ging om een gebrek aan toestemming van Israël om kinderen überhaupt zorg te laten krijgen in het ziekenhuis in Hebron. Dus het is divers; dat is nou juist waarom we vanuit alle hoeken gaan inzetten op het verhogen van de capaciteit. Of dat nou met geld is, met medische experts of met medische goederen: dat is de breedte van de strategie.

De **voorzitter**:

Afrondend, mevrouw Dobbe.

Mevrouw **Dobbe** (SP):

Dan concludeer ik dat het ook voor de Jordaniërs en voor de Egyptenaren een verlichting zou kunnen zijn voor hun gezondheidssysteem. Naast het investeren in de capaciteit van de gezondheidszorg daar, zou het een verlichting en een ontlasting kunnen zijn als we in ieder geval voor een paar kinderen die medisch-specialistische zorg zouden ontlasten.

Minister **Van Weel**:

Ik zeg dat die ontlasting ook mogelijk is in de regio. Ook daar is nog meer capaciteit en ook daar kan nog meer capaciteit heen.

De **voorzitter**:

De minister vervolgt zijn betoog.

Minister **Van Weel**:

Ik denk dat ik het debat tussen de heer Kahraman en de heer Van der Burg niet hoeft over te doen.

De **voorzitter**:

Nee.

Minister **Van Weel**:

Ik ga dus niet verder in op dat verhaal.

De **voorzitter**:

Het is gisteren ook al uitvoerig besproken en u heeft tot drie keer toe de vraag gesteld die u nu plenair stelt, meneer

Kahraman. Ik geef u nog een keer de kans, maar het heeft geen zin om het debat over te doen.

De heer **Kahraman** (NSC):

Ik heb gewoon een vraag gesteld aan de minister. Volgens mij is het plenaire debat er ook om nog een duidelijk punt te maken. Ik zou graag van de minister gewoon een antwoord willen hebben op mijn vraag. Maar als u dat niet toelaat: het is aan de voorzitter.

De **voorzitter**:

Ik denk dat het beter is als de minister zijn betoog vervolgt.

Minister **Van Weel**:

Dan vervolg ik mijn betoog. Ik kom bij de appreciatie van de moties.

Mevrouw Teunissen vroeg naar erkenning van de Palestijnse Staat in de motie op stuk nr. 3229. Die moet ik ontraden. Ik verwijs daarmee naar het debat. Ik denk dat we daar ook vanavond in het debat over de AVVN nog op zullen komen. Nederland heeft hierin een eigenstandige positie, waarin wij bepalen op welk moment — overigens zonder dat we daar voorwaarden aan stellen, zeg ik erbij — wij dat dienstbaar vinden in het politieke proces. En dat is niet nu. Desondanks hebben we gezegd — daar gaan we het vanavond ook over hebben — dat we wel de outcome declaration ondersteunen, zoals opgesteld door Frankrijk en Saudi-Arabië namens een hoop andere landen.

De motie op stuk nr. 3230 gaat over het uitsluiten van sporters en over een sportboycot. Die moet ik ontraden. Er is geen sprake van een algemene boycot tegen Israël. Wij willen burgers op dit moment niet straffen, maar wel de regering onder druk zetten. Dat is waarom wij kiezen voor de maatregelen die wij nemen.

De motie op stuk nr. 3231 gaat over dataopslag in Nederland. Deze motie is ontijdig. Hier gaat Economische Zaken over. Ik weet dat er gesprekken lopen met Microsoft. Ik zal de vraag hierover doorgeleiden aan de minister van Economische Zaken en vragen om te rapporteren over de stand van zaken.

De **voorzitter**:

Dan vraag ik toch even aan mevrouw Teunissen of zij de motie zou willen aanhouden.

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):

Ik heb toch een vraag aan deze minister. Erkent hij dat dit ook raakt aan de mensenrechten en mensenrechtenscheidingen, dus dat het daarom wel degelijk onder zijn verantwoordelijkheid valt, dat het in ieder geval mede onder zijn verantwoordelijkheid valt?

Minister **Van Weel**:

Het gaat hier om dataopslag in Nederland. Ik weet dat de gesprekken daarover lopen. Meer weet ik er zelf ook niet van, dus ik kan het niet op voorhand toezeggen.

De **voorzitter**:

We gaan hedenmiddag al stemmen. De vraag was of mevrouw Teunissen haar motie wil aanhouden.

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):

Ik hou de motie niet aan, want ik vind het ook een verantwoordelijkheid van Buitenlandse Zaken om hier actie op te ondernemen.

De **voorzitter**:

Dan blijft het oordeel "ontijdig" staan. Dan gaat de minister door.

Minister **Van Weel**:

Ja. De motie op stuk nr. 3232, van de heer Mohandis, moet ik ook ontraden, met verwijzing naar wat ik net al zei. We hebben geen algehele boycot van Israël, ook niet op het gebied van handel.

De motie op stuk nr. 3233, van mevrouw Koekkoek, moet ik ontraden, om de simpele reden dat ik eerst het advies wil afwachten, zoals ik heb gezegd. Ik kan niet garanderen dat ik dat voor 3 oktober heb. Maar ik neem notie van de wens.

Dan de motie op stuk nr. 3234 van mevrouw Koekkoek over het houden aan het Genocideverdrag. Die is overbodig. Dat doen we namelijk al.

De motie op stuk nr. 3235 over medische evacuatie. Die moet ik ontraden, maar dat zal u niet verbazen. We hebben daar een lange discussie over gehad. De meningen lopen daarover uiteen. Ik heb gezegd dat ik alles wil doen om kinderen te helpen op medisch gebied, en we gaan dat in de regio doen.

De motie op stuk nr. 3236 van de heer Paternotte ging over de illegale nederzettingen. Die geef ik oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 3237 over het erkennen van de Palestijnse Staat en contact opnemen met België moet ik ontraden. Ik verwijs naar wat ik zojuist en eerder in het debat heb gezegd. Bovendien is er gisteren een Benelux-top geweest, waarbij ook gewisseld is over hoe de drie verschillende landen hiertegen aankijken. We zijn ermee bekend dat we, in esoterische termen, in dezelfde trein zitten, net in een wagonnetje apart van elkaar, en dat past ons allemaal.

De heer **Paternotte** (D66):

Als we in dezelfde trein zitten: de Belgen hebben uitgesproken dat ze de Palestijnse Staat willen gaan erkennen. Dat is de uitkomst geweest van politiek overleg daar. Wat is dan de reden dat de minister niet zegt: ik wil kijken of we samen met hen kunnen optrekken?

Minister **Van Weel**:

Omdat wij een andere positie innemen. "Dezelfde trein" is dat we allemaal de outcome declaration ondersteunen. We zijn dus blij met het document dat er ligt. Daarbij zit Frankrijk vooraan in de trein, zeg ik dan maar even, en Duitsland

achterin. De Benelux-landen zitten dicht bij elkaar. België kiest nu voor erkenning onder voorwaarden. Wij kiezen voor erkenning zonder voorwaarden, maar wel op een moment waarop wij vinden dat het politiek dienstbaar is, en dat is niet nu. We verschillen daarin van mening met België.

De voorzitter:

Afrondend, meneer Paternotte.

De heer Paternotte (D66):

Als Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk dat straks hebben gedaan, dan zijn er niet alleen 150 landen in de wereld die dat hebben gedaan, maar dan is er ook een duidelijke meerderheid in Europa en in de Europese Unie die de Palestijnse Staat erkent. Moet dat niet ook te denken geven, dat Nederland bij een steeds kleiner wordend clubje landen hoort dat zegt: we hebben geen plannen om op korte termijn de Palestijnse Staat te erkennen?

Minister Van Weel:

Ik zeg niet dat we geen plannen hebben om op korte termijn de Palestijnse Staat te erkennen. We staan daar compleet open in. We houden dat moment voor onszelf, maar we doen dat op het moment dat we het dienstbaar vinden aan het politieke proces. Dat is naar onze mening niet nu.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 3237 blijft ontraden. We gaan door naar de motie op stuk nr. 3238.

Minister Van Weel:

De motie op stuk nr. 3238 van de heer Stoffer moet ik ontraden, met verwijzing naar het debat. Daarbij hebben we juist de andere kant op gepleit vanuit de zijde van het kabinet.

De motie op stuk nr. 3239 van de heer Van Baarle over geen handelsbevordering moet ik ontraden. We komen inderdaad bij de inventarisatie, maar er is op dit moment geen sprake van een boycot in handelsopzicht dan wel anderszins. U zult dus alleen een inventarisatie krijgen.

De heer Van Baarle (DENK):

Mijn partij is voor een totaalboycot. Er zit ook een andere motie in de set. In deze motie vragen we om het volgende. De regering gaat een inventarisatie maken. Bezie nou, als je die inventarisatie maakt, wellicht ook met andere Europese landen, omdat het Europees niet van de grond komt om op het gebied van handel maatregelen te nemen, welke nationale dingen je zou kunnen doen. Waarom is de minister niet bereid om dat te inventariseren?

Minister Van Weel:

Omdat dat al preludeert op het zetten van de volgende stap. Dat wil ik op dit moment niet. Die stap is voor mij nu niet aan de orde. We hebben de stappen genomen zoals we die gisteravond in het debat hebben besproken. Dit zou daar weer een volgende stap op zijn, al is het maar in verken-

nende zin. Ook daar gaat er weer een dreiging van uit, en dat gaan we niet doen.

De voorzitter:

Afrondend, meneer Van Baarle.

De heer Van Baarle (DENK):

Ik begrijp het oprecht niet. Als de logica is om dingen Europees te doen, maar het komt niet van de grond, waarom probeer je dan niet hetzelfde te doen, nationaal en in samenwerking met andere landen? Deze minister weet dat er in Europees verband de komende tijd waarschijnlijk geen meerderheid zal komen om dat handelsdeel op te schorten. Deze minister is op grond van het Genocideverdrag verplicht om het redelijke te kunnen doen om die genocide te stoppen en te voorkomen. Dat kan door die nationale maatregelen op handelsgebied te overwegen. Mijn vraag aan deze minister is: doe dat. Doe dat.

Minister Van Weel:

En het antwoord van deze minister is: ik doe dat nu niet. Overigens betekent het opschorten van het handelsdeel van het associatieakkoord niet dat we geen handelsrelaties meer hebben met Israël; het betekent dat de voordelen die voortvloeien uit het associatieakkoord daarmee wegvallen. Wat u vraagt, is echt wat anders dan wat wij in Europees verband proberen te doen. Het oordeel verandert niet. De motie is ontraden.

De voorzitter:

De minister vervolgt zijn betoog. We gaan naar de motie op stuk nr. 3240.

Minister Van Weel:

De motie op stuk nr. 3240 verzoekt om een importverbod voor het einde van het jaar. Ik moet 'm ontraden. Ik sta wel sympathiek tegenover wat er gevraagd wordt, maar ik kan niet zeggen of ik het hele proces voor het einde van het jaar kan afronden. Dat moet ik bezien. Ik hoop het wel, zeg ik tegen de heer Van Baarle, maar ik kan dat niet in een motie vastleggen.

De motie op stuk nr. 3241 gaat over het inreisverbod. Ont-raden, met verwijzing naar het debat dat we hebben gehad en de keuze die we hebben gemaakt voor de twee ministers nu.

De motie op stuk nr. 3242 gaat over de hulpverleners. Ik geef deze motie oordeel Kamer. Het is staand beleid. Daar moeten we ons over uitspreken, zowel voor de schermen als achter de schermen.

De motie op stuk nr. 3243 gaat over de handelsboycot. Dit is een herhaling van wat we zojuist hebben besproken. Die motie moet ik ontraden.

De motie op stuk nr. 3244 is van de heer De Roon en gaat over Turkije. Die motie kan ik oordeel Kamer geven, als ik haar zo mag interpreteren dat we dit meenemen in de contacten met de Turkse autoriteiten. Daar ben ik zeker toe bereid.

De heer **De Roon** (PVV):

Mag dat wel betekenen dat u dat keihard gaat doen en op korte termijn?

Minister **Van Weel**:

Er staan contacten met de Turkse regering op de planning. Daar zullen we dit in meenemen.

De heer **De Roon** (PVV):

Wanneer is dat dan gepland?

Minister **Van Weel**:

Ik leg hier niet mijn reisagenda voor, maar ik kan u vertellen dat dat voor het einde van het jaar is.

De heer **De Roon** (PVV):

Dank u wel.

De **voorzitter**:

Met die interpretatie krijgt de motie op stuk nr. 3244 oordeel Kamer.

Minister **Van Weel**:

De motie op stuk nr. 3245 geef ik oordeel Kamer. Dit is staand beleid. Onze relatie met Israël is gebaseerd op deze waarden van democratie en rechtsstatelijkheid. Daar spreken we ze zeker op aan.

Ook de motie op stuk nr. 3246 van de heer Van der Burg geef ik oordeel Kamer, onder verwijzing naar wat zojuist is gewisseld. Ik zal me daarvoor inspannen in mijn werk.

De **voorzitter**:

De heer Paternotte op dit punt.

De heer **Paternotte** (D66):

Het is voor ons heel erg belangrijk om te weten dat de motie op stuk nr. 3246 ook zegt dat we Israël ondersteunen in de strijd tegen Iran en zijn proxy's. We hebben natuurlijk nul sympathie voor die proxy's, maar betekent dit dat we Israël meer gaan ondersteunen in de oorlogsvoering in de regio? Is dat hoe de minister die motie interpreteert?

Minister **Van Weel**:

Niet letterlijk. Wij zijn dus niet voornemens om ons te mengen in de strijd tegen deze proxy's, maar we erkennen wel dat die strijd van wezenlijk belang is voor het voortbestaan van Israël. Daarom zult u ons daar wel met enige sympathie over horen spreken in voorkomend geval.

De **voorzitter**:

De heer Paternotte, afrondend op dit punt.

De heer **Paternotte** (D66):

Met enige sympathie hierover spreken, dat snap ik. Maar de motie vraagt natuurlijk om ondersteuning. Ik neem aan

dat dat niet alleen maar gaat om een ansichtkaart. Door u en uw collega van Defensie werd steeds gemeld dat wij praktisch geen wapens meer geven. Om welke ondersteuning gaat het dan?

Minister **Van Weel**:

Dat kan ondersteuning zijn in debatten en op multilaterale fora. Dat kan ondersteuning zijn door bepaalde entiteiten op sanctielijsten te krijgen. Dat kan op verschillende manieren, maar dat zal niet militair zijn. Dat zeg ik hierbij expliciet.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Los van het militaire vlak: Israël is op dit moment bezig met het uitvoeren van aanvallen in het Midden-Oosten die gewoon in strijd zijn met het internationaal recht. Dat doet het al lange tijd. Ik vind het dan ontzettend ver gaan dat de Nederlandse regering hier zegt dat we Israël gaan ondersteunen in wat gezien wordt als een "nobeles strijd". Dat is het helemaal niet; het is gewoon een schending van het internationaal recht. Dat kan de Nederlandse regering toch niet doen?

Minister **Van Weel**:

U zult ons in elk geval individueel horen uitspreken wat wij vinden van deze acties. Daar doet deze motie niks aan af. Kijk ook naar de aanval op Qatar. Daarover heb ik het oordeel gegeven dat ik heb gegeven. Dus u hoeft niet bang te zijn dat wij het internationaal recht overboord gooien met deze motie. Dit gaat om erkenning van de strijd die Israël daar voert en om daar invulling aan te geven in voorkomend geval in gremia of bijvoorbeeld door bepaalde entiteiten op sanctielijsten te plaatsen.

De **voorzitter**:

Afrondend, de heer Van Baarle.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Die erkenning waar de minister het over heeft, van de "strijd" van Israël, is gewoon het aan de laars lappen van het internationaal recht en het steunen van een illegale oorlog van Israël. Er is een aanval geweest op Qatar, waarbij er sprake was van een schending van het internationaal recht. Dat geldt ook voor de aanval van Israël op Iran. Dat geldt voor de aanval van Israël in Tunesië. Zo kan ik nog veel meer voorbeelden opnoemen. Als de Nederlandse regering steun gaat uitspreken voor die "strijd", dan steunt de Nederlandse regering schendingen van het internationaal recht en oorlogsmisdaden van Israël. Ik vind dat de minister dat niet kan en niet mag doen.

Minister **Van Weel**:

Dat is de eigen interpretatie van de heer Van Baarle. Zo lees ik de motie niet. Wij zullen ons in elk geval uitspreken ook voor het internationaal recht. Dat heb ik van de week ook gedaan bij de veroordeling van de aanval in Qatar.

De **voorzitter**:

De heer Ceder tot slot nog een vraag.

De heer **Ceder** (ChristenUnie):

Toch nog even de motie op stuk nr. 3240. Ik ben het normaal op dit onderwerp niet zo vaak eens met de heer Van Baarle. De minister zegt dat de motivatie is gelegen in het feit dat er een acute situatie is. Er is namelijk een catastrofe in Gaza en E1 gaande. Dan is het toch gek dat we mogelijk nog vier, vijf maanden zouden moeten wachten voordat er een AMvB ligt? Als de motivatie is dat deze maatregelen een drukmiddel zijn zodat deze oorlog bij wijze van spreken morgen stopt, dan kan het toch niet waar zijn dat we nog vier maanden bezig zijn om die tekst naar de Kamer te krijgen, ook als we weten dat u de tekst van Slovenië kunt copy-pasten, om die vervolgens in het ontwerpbesluit te zetten? Ik vraag mij dus toch af waarom dat vier maanden moet duren.

Minister **Van Weel**:

Dit kabinet is al ruim een jaar bezig om een Asielnoodmaatregelenwet in werking te krijgen. We hebben nu eenmaal processen in dit land. Het gaat daarbij ook om de zorgvuldigheid. Wij wijken hier af van wat wij normaal doen, namelijk het EU-sanctiebeleid volgen. Dus we doen dat via een andere route, op basis van de Sanctiewet 1977. Ik ga daar met spoed uitvoering aan geven. Ik heb gisteren in het debat uitgebreid gezegd dat ik dat zo snel mogelijk doe, maar ik ga geen garanties geven over de termijn. Als dat eerder kan, dan kan dat eerder, en als het later wordt, dan wordt het later.

De **voorzitter**:

Afrondend, de heer Ceder.

De heer **Ceder** (ChristenUnie):

Ik vind het best gek dat wij spoedmaatregelen nemen om de oorlog in Gaza te stoppen, maar dat het kabinet zegt dat er mogelijk pas in 2026 een ontwerp komt waar wij iets van kunnen vinden. Dat vind ik best gek, ook omdat de gevolgtrekking dat dit dan een drukmiddel zou zijn, diffuus wordt. Maar ik heb een andere vraag. Ik denk dat ik deze motie van de heer Van Baarle wel ga steunen. Kan de minister dus wel toezeggen dat er sprake zal zijn van een voorhangprocedure en dat het ontwerpbesluit naar de Kamer komt? Ik hoorde net de vraag of er goederen en diensten in worden meegenomen, en de vraag of de Palestijnse economie hierdoor niet geraakt wordt vanwege het etiketteringsbeleid en het Paris Protocol. Dat zijn allemaal vragen waar de minister geen antwoord op gegeven heeft. Ik hoop wel dat we kunnen weten wat we met elkaar besluiten, alvorens dat geëffectueerd wordt. Kan de minister dat toezeggen?

Minister **Van Weel**:

Dat laatste maakt het wel complex en daarom vereist het tijd om dat zorgvuldig uit te zoeken. Als ik in die fase ben, zo zeg ik u alvast toe, zult u een technische briefing krijgen over al deze materie, zodat helder is wat er nu wel en niet onder valt, welke nederzettingen, welke goederen et cetera, et cetera. Dan gaan we dat uitvoeren.

Dit was het.

De **voorzitter**:

Nee, nee. Ik heb iedereen twee interrupties gegeven. Dat geldt ook voor u, meneer Ceder. De heer De Roon heeft tot slot nog een interruptie.

De heer **De Roon** (PVV):

Ik had eerder ingestemd met de interpretatie die de minister gaf aan mijn motie, maar ik kom daar toch op terug. Als we gaan wachten totdat de minister contact heeft in de loop van het najaar, kunnen er op basis van wat er nu is uitgesproken door Diyanet, al een x-aantal volgers van Diyanet acties hebben ondernomen die gewelddadig zijn. Bij nader inzien sta ik toch gewoon op de interpretatie zoals die er letterlijk staat: onverwijld. Dat betekent niet: op enig moment later dit jaar.

De **voorzitter**:

Dat wordt de motie op stuk nr. 3245 ontraden.

Minister **Van Weel**:

Ja.

De **voorzitter**:

Oké. Sorry, het betreft de motie op stuk nr. 3244. Ik had de motie op stuk nr. 3245 voor me liggen. Goed dat u oplet, meneer Van der Burg. De motie op stuk nr. 3244 wordt ontraden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:

Ik ga de vergadering schorsen. Dat doe ik tot 14.30 uur. Dan zullen er stemmingen plaatsvinden. Daarna volgt het debat over Oekraïne. Meneer Ceder?

De heer **Ceder** (ChristenUnie):

Voorzitter, ik weet dat er behoefte is aan een hoofdelijke stemming. Dat is prima, maar voor mij moet daar wel een paar uur tussen zitten. Vanavond hebben we met dezelfde commissie nog het VN-debat, gevolgd door een tweeminutendebat en stemmingen. Mijn voorstel zou dit zijn. Als we hoofdelijk gaan stemmen ... Volgens mij kunnen we niet om 14.30 uur gaan stemmen, want er moet drie uur tussen zitten. Ik zou eigenlijk willen voorstellen om alles in de avond ...

De **voorzitter**:

Ik ga u onderbreken. Wij kunnen in dit tweeminutendebat geen besluit nemen over wel of niet hoofdelijke stemmingen. Als die behoefte er is, dan moet dat worden aangevraagd bij aanvang van de stemmingen om 14.30 uur. De Kamer moet daar dan in meerderheid in meegaan. Dan zal het drie uur duren voordat de hoofdelijke stemming plaats gaat vinden. Om dit nog weer te combineren met andere stemmingen heel laat op de avond ... Ik weet het niet. Dat tweeminutendebat staat gepland om 22.30 uur. Het is maar de vraag of we dat gaan halen. Dan gaan we ook weer later stemmen. Er komt ook nog een debat over Oekraïne. Maar deze discussie wordt besloten bij aanvang van de stemmingen om 14.30 uur, als er een formeel verzoek wordt gedaan om hoofdelijk te stemmen. Niet bij een tweeminutendebat,

want alle fracties moeten aanwezig zijn bij zo'n besluit.
Punt.

De heer **Paternotte** (D66):

Voor alle duidelijkheid: ik meende dat we over de moties over de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties pas volgende week zouden stemmen. Dat klopt, hè? Dat zou niet nog vanavond zijn.

De **voorzitter**:

Nee, dat klopt. Ja? Helder. Dan zijn we nu geschorst tot 14.30 uur. Daarna gaan we stemmen.

De vergadering wordt van 14.04 uur tot 14.30 uur geschorst.